

"ופרוש עלינו סוכת שלומך"

חג הסוכות נקרא על שם הסוכה שבה יושבים במהלך החג. מהי סוכה? זהו מבנה המסוכך על אדם או על בעלי חיים מפני השמש. במקרא אנו מוצאים למשל את סוכתו של הנביא יונה: "וַיֵּשֶׁב מִקֶּדֶם לְעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שֵׁם סֹכָה וַיֵּשֶׁב תַּחְתֶּיהָ בַּצֹּל" (יונה ד, ה).

המילה סָכָה גזורה מן השורש ס"ך, כמו המילים סָכַךְ וסָכְכָה. במילים אלו השורש בא במלואו, ואילו במילה סָכָה שתי הכ"פים התלכדו לאות אחת שיש בה דגש. אל השורש ס"ך משויכים שמות עצם נוספים: מִסְכָּה, מִסְכָּה, סָךְ.

מדור מיוחד באתר – סוכות

מדור מיוחד באתר – שמחת תורה

חידון חדש באתר – סוכות

- בחג הסוכות מקשטים את הסוכה בשקשקות או בשקשקאות?
- איזו מילה אינה נרדפת למילה שמחה? אֵיד, גִּיל, דִּיצָה או מְשׁוּשׁ?
- מן השם אתרוג נגזר שם הצבע תרוג! אילו עוד שמות צבעים נוצרו משמות צמחים?
- מה הן המשמעויות של המילה עֲצָרָת?
- יודעים את התשובות? אתם מוזמנים לנסות את כוחכם בחידון חדש שהכנו במיוחד לכבוד חג סוכות.

לחידון החגיגי

שאלות נפוצות

אנחנו נשאלים לעיתים קרובות שאלות על כתיבת מספרים.

- האם בטקסט עברי יש לכתוב מספרים במילים או בספרות?
- האם לכתוב 1000 או 1,000?
- איך כותבים שעות: 12:00 או 12.00?
- איך כותבים תאריך: 1.10.2021 או 1/10/2021?
- האם נכתוב ₪ או \$ מימין למספר או משמאלו?

המשותף לכל השאלות האלה הוא שהאקדמיה לא דנה בהן ולא פסקה בהן. תשובותינו על השאלות הן אפוא המלצות בלבד.

[לעיון בתשובה החדשה באתר](#)

סיפורי מילים

כמדי שבע שנים גם שנת תשפ"ב היא שנת שמיטה – שנה שבה נוהגים שלא לעבד את האדמה ככתוב בתורה.

כמו אלוהים ששבת ביום השביעי של הבריאה וכמו בני האדם השובתים ביום השביעי בכל שבוע, הארץ שובתת מפועלה בשנה השביעית. בשנה זו האדם שומט אותה, כלומר עוזב אותה, מניח לה, והוא גם מניח לחובות שחבים לו. שנת השמיטה היא אפוא שנת העזיבה (של הקרקע), שנת הוויתור (על החוב).

בלשון התורה משמשים כמה כינויים לשנה הזאת: שנת השמיטה; שנת השבע או (השנה) השביעית; שבת, שבת שבתון ושנת שבתון.

עוד על השמיטה ועל הפעלים שטט והשמיט, נשמט והשתמט בתשובה חדשה באתר

התרגום המילולי של הביטוי "לא מניה ולא מקצתיה" מארמית: 'לא ממנו ולא מקצתו', ומשמעותו 'כלל וכלל לא'.

מקור הביטוי בתלמוד הבבלי: על דברי רב כי "תלמיד חכם צריך שיהא בו אחד משמונה בשמינית" של גסות רוח, כלומר של גאווה, אמר ר' נחמן בר יצחק "לא מינה ולא מקצתה!" – אסור שתהיה בו גאווה כלל, אפילו לא מעט שבמעט (סוטה ה"א). כאן הביטוי מופיע בצורת הנקבה 'לא מינה ולא מקצתה' – על פי המין הדקדוקי של השם שאליו הוא מותאם.

בלשון סתמית אפשר לבחור בין זכר לנקבה, שכן בעברית יש שהסתמי מובע בזכר ('מה זה', 'עם זה') ויש שהוא מובע בנקבה ('לעומת זאת', 'זאת אומרת', 'זאת ועוד').

עוד ביטויים וצירופי לשון במדור 'מטבעות לשון'

במכתב מיולי 1948 כותב ישעיהו עריף לוועד הלשון: "פעולת הלשונית הישירה היתה בזמן האחרון לקויה, והשפעתה פחות נכרת בעטיה של המלחמה אשר דפקה על שערינו [...] נקווה כי מעתה יוחזר זרם החיים שלנו לאפיקו התקין.

"מלבד פעולה ישירה של עריכת המדור, פועל אני פעולה בלתי ישירה, וזו לא הזנחה גם בימי המלחמה. והיא: בעריכת העתון הפנימי שוקד אני על תקוני לשון וסגנונה, וכן במידה שחומר לימודי במוסד החינוכי נכתב ונכפל במכפלה שהנני עובד בה – עושה אני אותו הדבר."

כמה מכתבים שכתב חבר קיבוץ שריד ישעיהו עריף לוועד הלשון פותחים לפנינו צוהר לפעילותם של "מורשי ועד הלשון" בסוף שנות ה-40 של המאה העשרים – חברי קיבוצים ומושבים מרחבי הארץ שענייני הלשון העברית היו קרובים לליבם, ונענו לפניית הוועד לייצג אותו ביישוביהם למען "תחייתה השלמה של לשוננו".

לעיון בפרסום החדש במדור 'מאוצרות הארכיון'

שאלה בעברית

תמיכה באקדמיה

אם נתקלתם בבעיות תצוגה [לחצו כאן](#) לצפייה בדפדפן

להתראות באיגרת הבאה!